

INFO

Codul muncii

Newsletter specializat editat de RENTROP & STRATON,
transmis gratuit exclusiv abonaților la lucrarea «Consilier»

aprilie 2024 – mai 2024

1. Metodologia de calcul al drepturilor de pensie conform Legii nr. 360/2023

Prin Ordin al președintelui C.N.P.P: nr. 322/2024, publicat în Monitorul Oficial nr. 347 din 12 aprilie 2024, se aprobă Metodologia de calcul al drepturilor de pensie în aplicarea prevederilor Regulamentelor (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, cu modificările și completările ulterioare, și (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004

privind coordonarea sistemelor de securitate socială, cu modificările și completările ulterioare, a prevederilor Acordului Comercial și de Cooperare între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte, și a prevederilor acordurilor bilaterale de securitate socială la care România este parte, odată cu intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii.

2. Biletele de valoare și voucherele de vacanță

Legea nr. 87/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, precum și pentru modificarea alin. (2¹) al art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 338 din 11 aprilie 2024 și intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

În sensul Legii nr. 165/2018, prin suport electronic se înțelege orice dispozitiv fizic sau instrument virtual care poate fi utilizat de către beneficiarul său pentru a efectua operațiuni cu biletele de valoare.

Angajatorii, împreună cu organizațiile sindicale legal constituite sau, după caz, cu reprezentanții salariaților, stabilesc de comun acord categoriile de bilete de valoare care se acordă

angajaților, frecvența acordării acestora și valoarea lor, acolo unde este cazul, precum și unitatea emitentă și modalitatea de acordare, respectiv prin dispozitiv fizic sau instrument virtual. La cererea salariatului, angajatorul care optează pentru emiterea biletelor de valoare exclusiv printr-un instrument virtual poate solicita oricând unității emitente și emiterea dispozitivului fizic al biletului de valoare, conform contractului încheiat cu unitatea emitentă.

În înțelesul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009, termenul «voucher de vacanță» va fi interpretat ca făcând referire atât la voucherul de vacanță pe suport hârtie, cât și la voucherul de vacanță pe suport electronic. Prin suport electronic se înțelege orice dispozitiv fizic sau instrument virtual care poate fi utilizat de către beneficiarul său pentru a efectua

Aceste pagini nu se inserează în Consilier

operațiuni de plată. Voucherul de vacanță pe suport electronic poate fi utilizat inclusiv pentru plata online. Angajatorul stabilește, cu respectarea dispozițiilor alin. (2⁴), modalitatea de acordare a voucherelor de vacanță, respectiv pe suport hârtie sau pe suport electronic. La cere-

rea salariatului, angajatorul care optează pentru emiterea voucherelor de vacanță exclusiv printr-un instrument virtual poate solicita ori-când unității emitente emiterea dispozitivului fizic al voucherului de vacanță, conform contractului încheiat cu unitatea emitentă.

3. Noi ocupații practicate în cadrul economiei naționale

Ordinul nr. 573/180/2024 al ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică privind completarea Clasificării ocupațiilor din România – nivel de ocupație (șase caractere), aprobate prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național

de Statistică nr. 1.832/856/2011 a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 344 din 12 aprilie 2024.

7 noi ocupații completează lista ocupațiilor practicate în cadrul economiei naționale care completează Clasificarea ocupațiilor din România – nivel de ocupație (șase caractere).

4. Încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul străinilor și al frontierei, publicată în Monitorul Oficial nr. 250 din 22 martie 2024, se modifică Ordonanța Guvernului nr. 25/2014 astfel:

Angajatorul are obligația de a încheia contractul individual de muncă în termen de 15 zile lucrătoare de la intrarea străinului pe teritoriul României ori, după caz, de la obținerea noului aviz de angajare, în cazul vizei de lungă ședere pentru angajare în muncă.

Angajatorul desfășoară efectiv activitate în domeniul de activitate pentru care solicită avizul de angajare de minimum 1 an.

În cazul străinilor titulari ai vizelor de lungă ședere în scop de angajare în muncă valabile,

avizul de angajare prevăzut la alin. (1) se eliberează o singură dată.

Angajatorul/Beneficiarul prestării de servicii are obligația de a comunica Inspectoratului General pentru Imigrări, în termen de 5 zile lucrătoare, modificarea sau încetarea contractului individual de muncă încheiat cu străinul ori, după caz, încetarea detașării acestuia.

Neîncheierea contractului individual de muncă în termen de 15 zile lucrătoare de la intrarea străinului pe teritoriul României ori, după caz, de la obținerea noului aviz de angajare, în cazul vizei de lungă ședere pentru angajare în muncă, cu amendă de la 5.000 la 10.000 lei. Fapta nu constituie contravenție dacă neîncheierea contractului individual de muncă se datorează culpei străinului.

5. Certificarea perioadelor de încadrare în grad de handicap necesare la pensie

Prin Ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice nr. 8872/289/2024, publicat în Monitorul Oficial nr. 250 din 22 martie 2024, se sta-

bilește modelul de adeverință în vederea certificării perioadelor de încadrare în grad de handicap, necesare aplicării prevederilor art. 58 și 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Astfel, condiția de handicap prevăzută la art. 58 și 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, va fi demonstrată prin depunerea la casele teritoriale de pensii a unei adeverințe eliberate de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene/locale ale sectoarelor municipiului București, prin serviciile de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap.

Adeverințele vor fi eliberate la solicitarea persoanelor îndreptățite, în baza certificatelor/deciziilor de încadrare în grad și tip de handicap și a certificatelor/deciziilor de încadrare în grad de handicap, aflate în evidența direcțiilor generale

de asistență socială și protecția copilului județene/locale ale sectoarelor municipiului București, începând cu documentul care atestă prima evaluare și încadrare în grad de handicap, împreună cu certificatul de încadrare în grad de handicap eliberat în vederea punerii în aplicare a prevederilor art. 58 și 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, a fost aprobat modelul de adeverință pentru aplicarea prevederilor art. 58 și 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

6. Valoarea tichetelor de creșă pentru semestrul I al anului 2024

Prin Ordin al ministrului finanțelor și al ministrului muncii și solidarității sociale nr. 497/660/2024, publicat în Monitorul Oficial nr. 268 din 28 martie 2024, se stabilește valoarea sumei lunare care se acordă sub formă de tichete de creșă.

Pentru semestrul I al anului 2024, începând cu luna aprilie 2024, valoarea sumei lunare care

se acordă sub formă de tichete de creșă, stabilită potrivit prevederilor art. 33 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.045/2018, cu modificările ulterioare, este de 640 lei. Această valoare se aplică și pentru primele 2 luni ale semestrului II al anului 2024, respectiv august 2024 și septembrie 2024.

7. Intrarea în vigoare a unor tratate internaționale

Prin Ordin al ministrului afacerilor externe nr. 470/2024, publicat în Monitorul Oficial nr. 288 din 3 aprilie 2024, intră în vigoare următoarele tratate internaționale astfel:

La 16 octombrie 2023 a intrat în vigoare Protocolul, semnat la Ierusalim la 3 noiembrie 2020, de modificare a Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Statului Israel pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnate la Ierusalim la 15 iunie 1997, ratificat prin Legea nr. 4/2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 5 ianuarie 2022.

La 18 februarie 2024 a intrat în vigoare Acordul dintre guvernele Republicii Azerbai-

djan, Georgiei, României și Ungariei privind Parteneriatul strategic în domeniul dezvoltării și transportului energiei verzi, semnat la București la 17 decembrie 2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 335/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 19 aprilie 2023.

La 29 februarie 2024 a intrat în vigoare Convenția dintre România și Principatul Liechtenstein pentru eliminarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe capital și prevenirea evaziunii fiscale și a evitării plății impozitelor, semnată la Berna la 10 noiembrie 2022, ratificată prin Legea nr. 16/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 15 ianuarie 2024.

La 4 martie 2024 a intrat în vigoare Acordul dintre Guvernul României și Cabinetul de miniștri al Ucrainei privind recunoașterea reciprocă a actelor de studii, semnat la București la

18 august 2023, ratificat prin Legea nr. 23/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 26 februarie 2024.

8. Valoarea tichetelor culturale pentru semestrul I al anului 2024

Prin Ordin al ministrului finanțelor și al ministrului culturii nr. 410/2707/2024, publicat în Monitorul Oficial nr. 272 din 29 martie 2024, se stabilește valoarea sumei indexate care se acordă sub formă de tichete culturale pentru semestrul I al anului 2024.

Pentru semestrul I al anului 2024, valoarea sumei care se acordă lunar, respectiv ocazional, sub formă de tichete culturale, stabilite potrivit

prevederilor art. 33 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.045/2018, cu modificările ulterioare, este de maximum 210 lei/lună, respectiv de maximum 430 lei/eveniment. Valoarea nominală stabilită se aplică și pentru primele 2 luni ale semestrului II al anului 2024, respectiv august 2024 și septembrie 2024.

9. Lucrători străini nou-admiși pe piața forței de muncă din România

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1.338/2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 7 din 4 ianuarie 2024, s-a stabilit pentru anul 2024 un contingent de 100.000 de lucrători străini nou-admiși pe piața forței de muncă din România.

Avizele de angajare/detașare pentru lucrătorii străini prevăzuți la alin. (1) se eliberează de Ministerul Afacerilor Interne, în conformitate cu

prevederile art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 25/2014 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României și pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, aprobată prin Legea nr. 14/2016, cu modificările și completările ulterioare, cu asigurarea cadrului organizatoric și funcțional necesar.

10. Declarația unică privind impozitul pe venit

Se aprobă modelul și conținutul formularului 212 „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice” și anexa la acesta, prevăzute în anexa nr. 1 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 6/2024, publicat în Monitorul Oficial nr. 14 din 9 ianuarie 2024).

Formularul prevăzut la art. 1 se utilizează de persoanele fizice pentru declararea impozitului pe veniturile realizate și a contribuțiilor sociale datorate începând cu anul 2023, precum și pentru declararea impozitului pe veniturile estimate și a contribuțiilor sociale datorate începând cu anul 2024.

11. Acord în domeniul securității sociale cu Statele Unite ale Americii

Prin Legea nr. 3/2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 7 din 4 ianuarie 2024, se ratifică Acordul în domeniul securității sociale

dintre România și Statele Unite ale Americii, semnat la București la 23 martie 2023.

12. Indemnizațiile medicale pentru care se calculează contribuția la sistemul de sănătate

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 347 din 12 aprilie 2024, s-a modificat Codul fiscal în ceea ce privește contribuția la sistemul de sănătate datorată pentru indemnizațiile medicale.

Până la data de 1 ianuarie 2024, contribuția la sistemul de sănătate nu se datora pentru nicio indemnizație medicală.

Începând cu data de 1 ianuarie 2024 s-a introdus plata contribuției la sistemul de sănătate pentru toate indemnizațiile medicale mai puțin pentru cele acordate pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Prin O.U.G. nr. 34/2024 s-a stabilit că se datorează contribuția la sistemul de sănătate NUMAI pentru indemnizațiile medicale cod 01, 07 și 10.

Astfel, s-au restrâns indemnizațiile medicale pentru care se calculează contribuția la sistemul de sănătate la codurile 01, 07 și 10.

O.U.G. nr. 34/2024 prevede și faptul că această modificare se aplică și pentru indemnizațiile aferente concediilor medicale a căror perioadă de acordare încetează după data intrării în vigoare a prevederilor acestei ordonanțe de urgență.

Înseamnă că angajatorii trebuie să analizeze certificatele medicale astfel încât să stabilească care sunt cele a căror perioadă de acordare se termină începând cu data de 12 aprilie 2024 sau anterior acestei perioade pentru a stabili dacă calculează sau nu contribuția la sistemul de sănătate.

ATENȚIE! În cazul concediilor medicale acordate în continuarea unui concediu medical inițial din luna ianuarie sau februarie se poate ajunge în situația în care este nevoie de rectificarea declarației 112.

13. Dreptul la concediu suplimentar

Prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 79/2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 47 din 18 ianuarie 2024, au fost admise sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Iași – Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 1.280/89/2022 și nr. 3.824/99/2022, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că nu permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 147 din Codul muncii și, respectiv, ale art. 3 din Legea nr. 31/1991 privind stabilirea duratei timpului de muncă sub 8 ore pe zi pentru salariații care lucrează în condiții deosebite – vătămătoare, grele sau periculoase, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, nu are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din art. 7 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, respectiv art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ulterior art. 4 alin. (1) capitolul VIII la anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, identitate de conținut juridic care să justifice concluzia că emiterea

buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă, efectuată în aplicarea Ordinului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 24/2010 pentru aprobarea condițiilor de acordare a sporului pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase în cadrul Ministerului Public, respectiv în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 118/2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind stabilirea locurilor de

muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă, precum și a condițiilor de acordare a acestuia pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” și Curtea Constituțională este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

14. Clasificarea ocupațiilor din România

Prin Ordinul comun al ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 2.117/1504 din 17 octombrie 2023, publicat în Monitorul Oficial nr. 47 din 18 ianuarie 2024, se completează Clasificarea ocupațiilor din România – nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale

și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 8 august 2011, se completează cu noua ocupație practică în cadrul economiei naționale, „Investigator pentru siguranța aviației civile” cod COR 242238.

15. Drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate

Prin H.G. nr. 36/2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 51 din 19 ianuarie 2024, se modifică Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 19 iulie 1995.

Astfel, în vederea consolidării Parteneriatului strategic dintre România și Statele Unite ale Americii, angajații din administrația publică centrală, cu prioritate cei din domeniile apărării, ordinii publice, siguranței naționale, justiției și afacerilor externe, beneficiază de decontarea, în condițiile legii, a oricărui tip de viză SUA, aplicată pe orice tip de pașaport, pe bază de documente justificative, fără a fi necesară o invitație sau fără efectuarea unei misiuni.

În categoria a II-a se încadrează: viceprim-miniștrii, miniștrii, miniștrii delegați, secretarii de stat, subsecretarii de stat, personalul încadrat

în funcții asimilate acestora prin acte normative, înalții funcționari publici, înalții reprezentanți ai prim-ministrului, precum și prefectii, subprefectii, primarul general și viceprimarul capitalei, președinții și vicepreședinții consiliilor județene, ambasadorii, șefii reprezentanțelor diplomatice ale României, personalul Ministerului Afacerilor Externe, care face parte din echipele consulare mobile pentru acordarea protecției consulare în cadrul gestionării crizelor consulare, academicienii și membrii corespondenței ai Academiei Române, personalul din cadrul sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională care încadrează funcții prevăzute în statele de organizare cu grade de generali/similari, personalul din ministere, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, precum și alte instituții publice, care fac parte din componența delegațiilor trimise în misiune temporară pentru îndeplinirea obiectivului de aderare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, pe durata desfășurării acestui proces."